

Gjennomføring av folkeavstemning

Kontaktpersonsamling – Molde – 29.01.16

Utgangspunktet

- Rådgivende folkeavstemning - resultatet er ikke rettslig bindende
- Representativt demokrati, dvs. kommunestyret er ansvarlig for den endelige beslutningen.
- Verktøy for å få innspill fra innbyggerne.
- Lokalt nivå. Kommunestyret bestemmer om man skal gjennomføre rådgivende folkeavstemning i sin kommune.

Tema for folkeavstemning

- Utgangspunktet - ikke saklig avgrenset hva som kan gjøres til gjenstand for folkeavstemning
- Ikke: individuelle rettigheter, saker som direkte berører enkeltindivid
- Spørsmål som egner seg for folkeavstemning
- Svaralternativ: JA/NEI/BLANK?
- Her: spørsmål om kommunesammenslåing, deling osv.

Kommuneloven § 39 b

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan sjølv bestemme at det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger.
2. Kommunene og fylkeskommunene plikter å rapportere de opplysninger som departementet finner er nødvendig for å offentliggjøre informasjon om folkeavstemninger.

Hvordan praktisk gjennomføre folkeavstemning?

- Ikke direkte regulert.
- Kommunestyret bestemmer sjølv.
- KMD og forarbeidene til koml. § 39 b: utgangspunkt i regelverket og prinsippene i valglova.
- Sikre prinsippet om allmenn stemmerett og hemmelig stemmegivning.
- Sikre legitimitet for selve gjennomføringen og valgresultat.

Valgstyre

- Kommunestyret velger et valgstyre (vl. § 4-1)
- For eksempel de medlemmer som var valgt ved kommunestyrevalg 2015
- En valgkrets eller flere? Valgstyret kan få delegert myndighet til å opprette stemmestyre (vl. § 4-2).
  - Flere valgkretser = 1 stemmestyre per valgkrets

Stemmerett

- Stemmerettsvilkår i vl. §§ 2-2 jf. 2-1
- Skjæringsdato?
- Nedre aldersgrense – 16 år?
- Avgrenset til de som bor innenfor kommunegrensen?

Manntall

- Kommunene må sende søknad om oppdatert manntall til Folkeregisteret.
- Skriftlig søknad med signatur.
- Søknad må inneholde opplysninger om:
  - Stemmerettsvilkår og skjæringsdato
  - Hva skal oppdatert manntall brukes til
  - Hvordan skal opplysningene sorteres
  - Hvilket format? Cd/papir/elektronisk. Be om oppdatert manntall oversendes som elektronisk fil. Kommunene må selv lage avkrysningsmanntall.
- Manntall legges ut til offentlig ettersyn med frist for retting.

Manntall

Søknad kan rettes til:

Melhus skattekontor

Rådhusveien 3

7224 Melhus

Evt. sendes på e-post til:

hilde.mosand@skatteetaten.no

Manntall

- Må påregnes ca. 3-4 ukers behandlingstid.
- Elektronisk fil – kortere behandlingstid.
- Betalingstjeneste.
- For mer informasjon om betalingskostnader, kontakt Svein Dufseth hos Evry tlf. 93 41 01 44

Forhåndsstemmegivning – vl. kapittel 8

- Aktuelt for innbyggere som oppholder seg utenlands eller andre steder på valgdagen, studenter osv.
- Periode for forhåndsstemmegivning.
- «Egnet og tilgjengelig lokale»
- Gjennomføres etter samme regler som ved ordinær stemmeavgivning.

Hvor og når – vl. kapittel 9

- Kommunestyret/valgstyret bestemmer hvor og når
  - Dato/periode og åpningstider
  - Samme åpningstider som ved ordinære kommunestyrevalg.
  - Ett eller flere valglokaler?
  - «Egnet» og «tilgjengelig» lokale(r).
- Aktuelt å avklare dato med andre kommuner?
- Kunngjøring av tid og sted.
  - Hjemmeside, avis, brosjyrer

TEMA OG TJENESTER

POLITIKK-DEMOKRATI

OM STOKKE KOMMUNE

Du er her: Forside > ... > Folkeavstemning 2015 > Forhåndsstemmegivning

[← Tilbake](#)

Politikk-demokrati

- › Kommunesammenslåing
- › Grensesaken Vear
- › Ordfører
- › Valg 2015 - resultater
- › Folkeavstemning 2015
  - Vear-området med egne stemmesedler
  - Forhåndsstemmegivning
  - Praktisk gjennomføring
  - Valgdagen 14. september
- › Politiske partier lokalt
- › Kommunestyret 2015 - 2016
- › Gruppeledere 2015-2016
- › Politiske utvalg 2015 - 2016
- › WEB-TV
- › Politiske saker og møteplan
- › Politisk møteplan (pdf)
- › Kontrollutvalgets møter
- › Planer

Forhåndsstemmegivning

Folkeavstemningen følger kommunevalget med forhåndsstemmegivning 10. august.

Du kan stemme på rådhuset hverdager i tidsrommet 08.00 - 15.00 frem til 31. august. Fra 1. september - 11. september er åpningstiden på rådhuset kl 08.00 - 15.45.

Under ser du hvilke andre steder du kan forhåndsstemme og åpningstider:

Dag	Dato	Klokkeslett	Lokale
Tirsdag	01.09.2015	11.00 - 13.00	Gjennestad Videregående skole
Onsdag	02.09.2015	08.30 - 11.30	Melsom Videregående skole
Lørdag	05.09.2015	10.00 - 14.00	Stokke bibliotek
Tirsdag	08.09.2015	11.00 - 13.00	Soletunet
Tirsdag	08.09.2015	14.00 - 16.00	Engveiensenteret

Stemme utenfor hjemkommunen og fra utlandet

I forhåndsstemmeperioden er det mulig å avgi stemme i andre kommuner enn i hjemkommunen. Det kan også stemmes fra utlandet.

Skal du stemme utenfor hjemkommunen må du selv skaffe en stemmeseddel. Denne får du ved å henvende deg til postmottak@stokke.kommune.no. Stemmeseddelen sendes på mail eller pr post.

Kontaktinfo

Jahn Pettersen
tlf 3329 5002
Liss Carin Haugland
tlf. 3329 5130
E-post:
postmottak@stokke.kommune.no

Besøk kommunes valgsider

Bakgrunn

Kommunestyret i Stokke vedtok i møte 15. juni, sak 46/2015, at det skal holdes en folkeavstemning om grensespørsmålet Vear - Hogsnes - Bjelland.

Folkeavstemningen gjennomføres parallelt med kommunestyrevalget.

Prøving av stemmegivninger, opptelling og protokollering – vl. kapittel 10

- Godkjenning av stemmegivninger (inkl. forhåndsstemmer) etter angitte kriterier
- Valgstyret er ansvarlig for opptelling.
- To opptellinger (1 foreløpig og 1 endelig).
- Protokollering av valg.

Annet

- KMD: det nasjonale valgsystemet EVA kan ikke benyttes ved lokale folkeavstemninger.
- Alternativ til valgkort: husstandsbrosjyrer med info om bla. stemmerett, tid, sted.

Om grenseendringer etter inndelingslova

Kontaktpersonsamling – Molde – 29.01.16

Inndelingslova

- Sentral lov i kommunereformen, aktuell særlig etter 1. juli 2016.
- Juridisk verktøy for gjennomføring.
- Inndelingslova åpner for ulike typer grenseendringer? Betydning for prosessregler og økonomisk kompensasjon.
- Forslag til flere endringer i inndelingslova (høringsforslag).

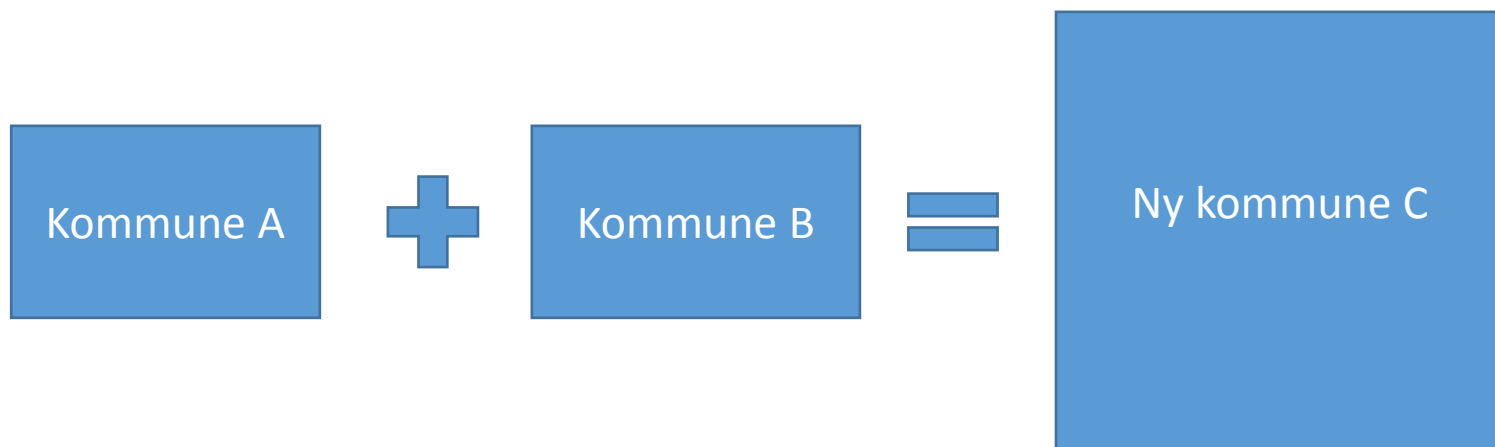

Definisjoner

- Grenseendring = omfatter både sammenslåing, deling og grensejustering
- Grensefastsetting. Fastsette uklare kommune- og fylkesgrenser.

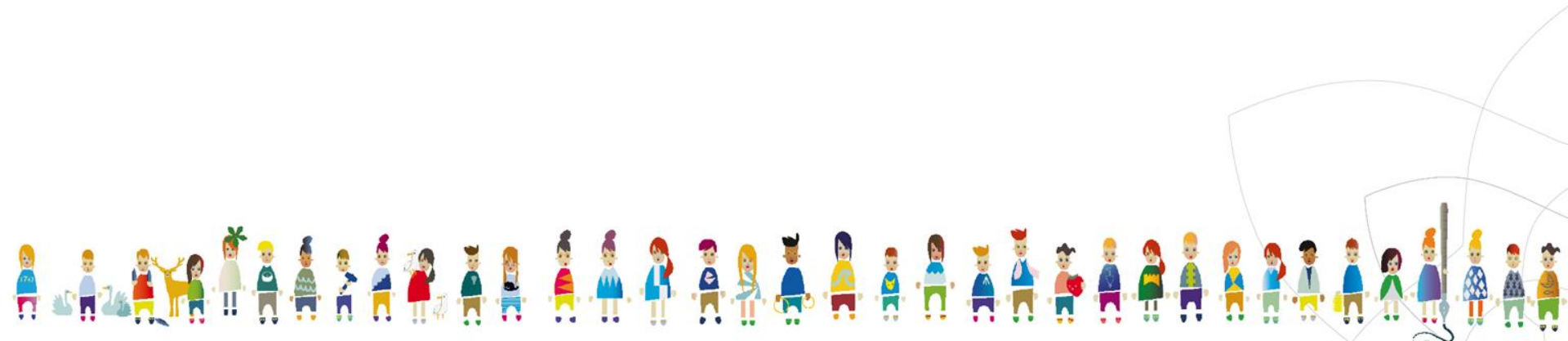
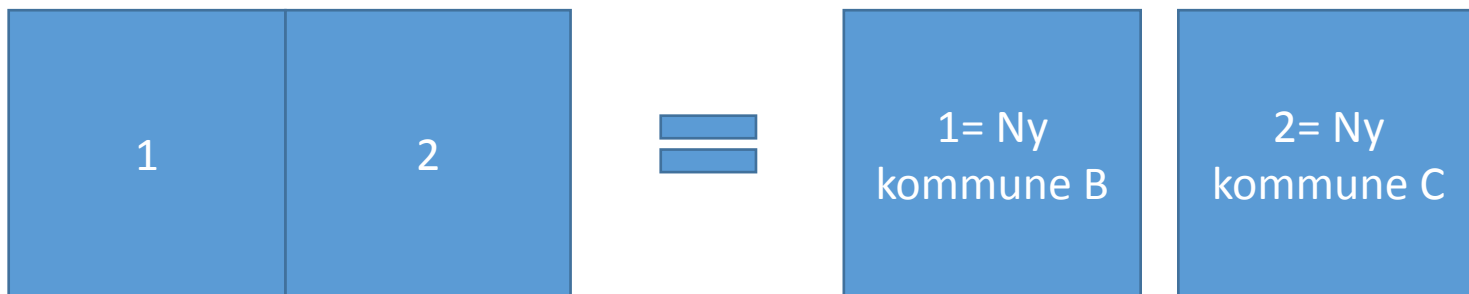

Sammenslåing

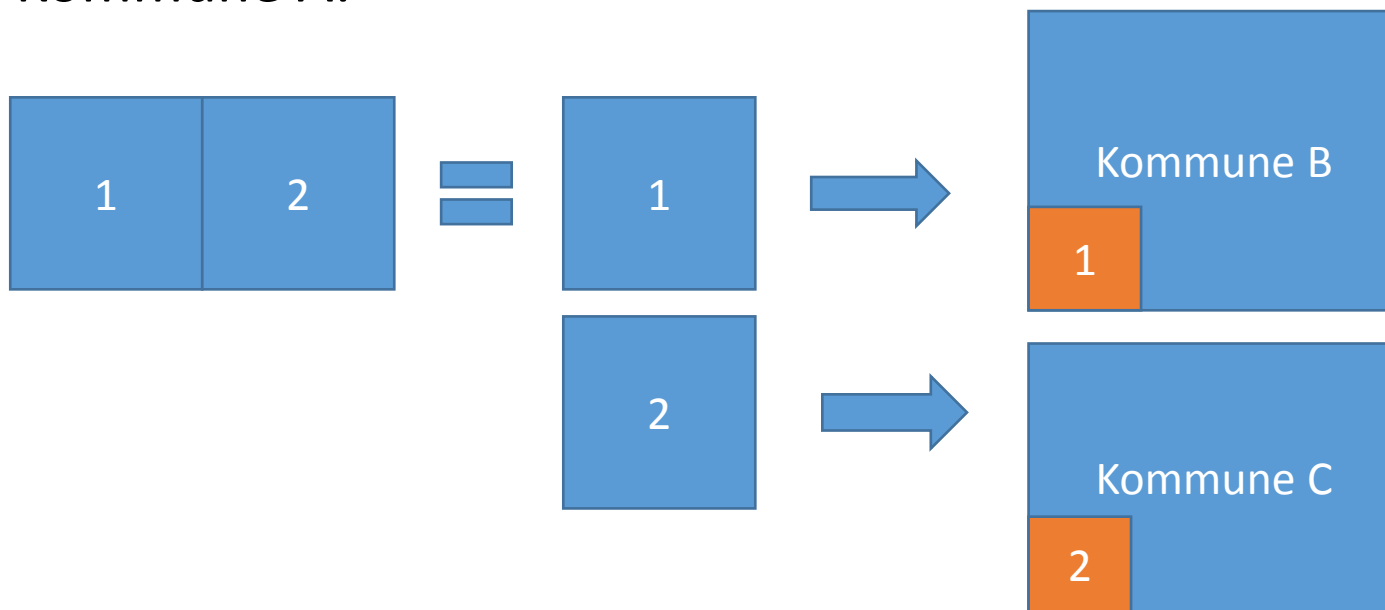
Deling

Kommune A:

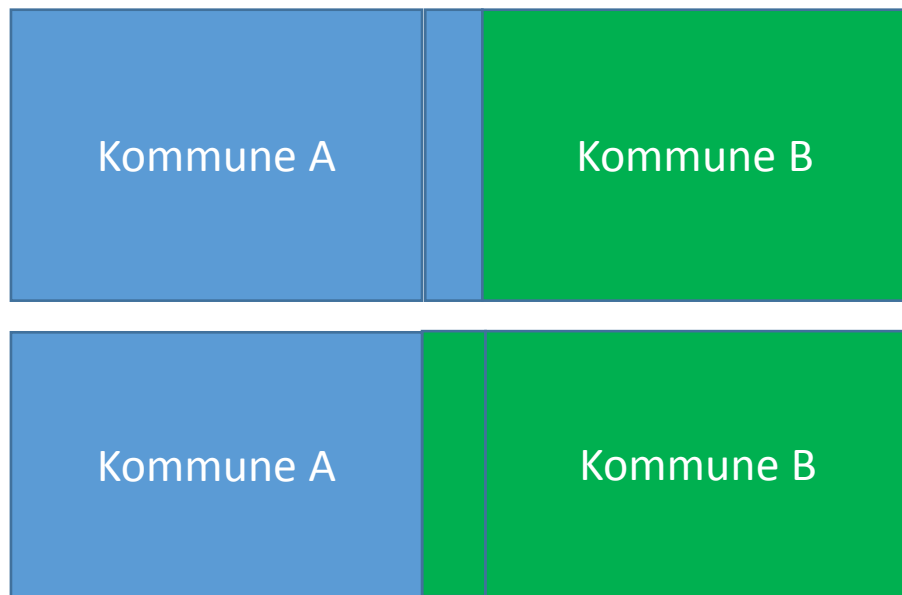

Deling

Kommune A:

Grensejustering

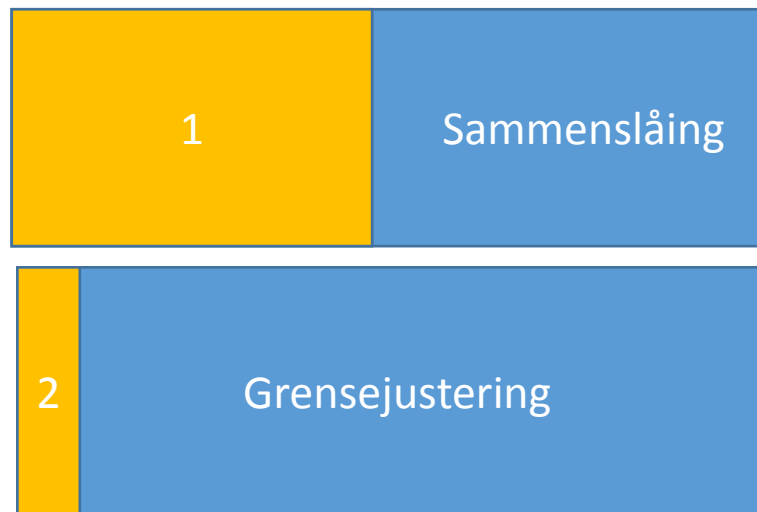
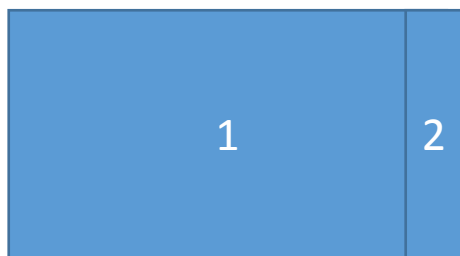
Høringsforslag

Kommune A: **deles i to deler**, en større og en mindre del som går til hver sin kommune.

Gjeldende lov = deling.

Høringsforslag: kan gjennomføres som sammenslåing og grensejustering.

Kommune A

Føringer i høringsforslaget

- Hver del mer enn 40 % av innbyggerne = deling
- En del med mindre enn 10 % av innbyggerne = grensejustering. FM avgjør om slik deling kan gjennomføres som grensejustering.
- Del med mer enn 25 % av innbyggerne = deling
- Mellom 10 – 25 %: departementet avgjør?
- Skjønnsmessig vurdering i den konkrete sak.

Direkte virkninger

Sammenslåing og deling:

- Ulike prosessregler ifht. grensejustering, inndelingslova kapittel IV.
- Økonomisk kompensasjon for engangskostnader og overgangsstøtte

Grensejustering:

- Enklere prosess enn ved sammenslåing og deling. Færre formelle arenaer for medvirkning.
- Ikke økonomisk kompensasjon.

- Mindre forutsigbarhet men økt fleksibilitet og muligheter for smidige løsninger.
- KMD: viktig å få avklart hvilken type grenseendringer som er aktuelt tidlig i prosessen.
  - Deling
  - Sammenslåing + grensejustering
- Veiledning fra fylkesmannen.
- Lovforslag vedtas trolig våren 2016?

Om innbyggerinitiativ og grensejusteringer

Initiativrett etter inndelingslova § 8:

- Innbyggere/grunneiere/næringsdrivende i kommunen og kommunestyret selv
- Kan fremme søknad om at det skal settes i gang utredning av **grensejustering** (og grensefastsetting)
- Plikt for FM/departementet til å vurdere utredning av saken

Om innbyggerinitiativ og grensejusteringer

- Søknad skal være skriftlig, grunngitt og inneholde forslag til nye grenser.
- Søknad sendes FM. FM skal saksforberede saken jf. inndelingslova § 9.

Om innbyggerinitiativ og grensejusteringer

- Signal fra KMD: eventuelle grensejusteringer behandles i forbindelse med kommunenes vedtak innen 1. juli 2016.
- Kommunene bør derfor saksutrede aktuelle grensejusteringer nå.

Om innbyggerinitiativ etter kommuneloven

Initiativrett etter kommuneloven § 39 a:

- Minst 2 % av innbyggerne eller 300 underskrifter
- F.eks: forslag om at kommunestyret bør søke om deling av kommunen
- Plikt for kommunestyret til å ta stilling til forslaget
- Gjelder ikke:
  - tidligere fremmet forslag med samme innhold eller
  - forslag med samme innhold som sak behandlet av kommunestyret ila valgperioden

Om innbyggerinitiativ og grenseendringer

- Plikt til å vurdere om forslaget skal tas opp til behandling.
  - Gjelder innbyggerinitiativ etter inndelingslova og kommuneloven.
- Kan avslås. Avslag skal begrunnes.
- Innbyggerinitiativ etter kommuneloven: ingen klagerett
- Innbyggerinitiativ etter inndelingslova: klagerett
- Viktig å avklare innbyggerinitiativ/innspill fra innbyggerne

Takk for meg

fmmrfrje@fylkesmannen.no

Tlf. 712 58 451

